№28 Ақбота бөбекжай-балабақшасы

Асық үйірмесі

Үйірме жетекшісі: Телегенова Болат

2020-2021 жыл

Түсінік хат

Тиімерісі:
Бастабасы: педагог: Ахметалиева Ж.

Бағдарлама бағыты: Ұлттық ойын.

Тарбие бағыты: Асық ойынының түрлерін үйрету арқылы эстетикалық, патриоттық, мәдени тарбие беру.

Мақсаты: Ұлттық асық ойынын жаңдандырып, жоғары деңгейде балалардың ұлттық ойынға деген қызығушылығын қалыптастыру болып табылады.

Міндеттері: - Дене тәр ісі сабағында алған білімдерін шыңдап шеберліктерін қосымша білім беру ар алы әрі қарай дамыту балалардың дарынын ашу.
- Асық ойынын жетік меңгере алатын тұлға қалыптастыру.
- Асық ойыны сондай-ақ ептілікке,мергендікке,ұқыптылыққа,сергектікке баулу, қазақтың ұлттық ойындарын білуге қуштарлығын аттыру.
- Қазіргі ұрпақтың санасына алыстап бара жатқан бабаларымыздың ұлттық ойын түрлерін әсіресе асық ойынын жандандыру.
"Асық ату" бағдарламасында жыл бойына 34 сағатқа аптасына 1 сағаттық бағдарлам қарастырылған.

Бағдарламаның өзектілігі:
Балалардың патриоттық сезімін өвту. Асық ойыны баланың жастайынан жүйке жүйелерін шыңдап, оларды дәлдікке, ұстамдылыққа, байсалдылыққа тарбиелейді. Осындай қасиеттері болмаса, адам ойында да, өмірде де көздеген мақсатынан шыға бермейді.

Бағдарламаның жаңашылдығы:
Халқымыздың ұлттық ойындарын жаңғырта отырып, заманауи технология бойынша ұрпақ бойына дарыту; - ұлттық, патриоттық, эстетикалық тарбие берудің инновациялық негіздерін қалыптастыру, бағдар беру.

Бала асық ойынын ойнау барысында күтілетін нәтиже:
- Асық ойнау барысында логикалық ойлау қабілетін арттырады;
- Асық ойыны арқылы негізгі пан аралық байланыс жолға қойылады;
- Ойындар арқылы логикалық тапсырмаларды жылдам орындайды;
- Ұлттық ойындардың білімдік маңызы қозғалыс қасиеттерінің дамуымен бір мезгілде қозғалыс дағдылары да жетіледі.

Қазақ ұлттық және зияткерлік ойындары

Күні:19.16.09 ай	Сағат саны:
Балауса тобы	Қатысушылар саны:
Сабақ барысы	Сәлемдесу,балалардың сабаууа дайындықтарын тексеру, жүрек қағысын(пульсін) тексеру. Сабақтың мақсатын түсіндіру /жалпы дене жаттығуын жасайды.
Сабақ тақырыбы:	«Бес табан»
Мақсаты:	Барлығы: Асық ойындары бар екенін біледі. Кейбірі: Асықты қалай ату керек екенін біледі. Кейбірі: Асықтарды ертүрлі қашықтыққа ату туралы біледі
«Бес табан» ойынының ережесі	1.1 «Бес табан» ойыны 3 (ә300см) шеңберде ойналады. шеңберің ату сызығының , ене сызығының ені (2-3см) болуы тиіс.шеңберің екі жағындағы ату сызық (асық тігілген кезен қашықтығы) 3 метр ара және солға сызылады. -Шеңберің сыртқы жиегі қатты қиыс қашықтығы15см және 45С градус белгі сызығы болуы тиіс. ортасына кең сызығы (115см) сызылады және сол екі жағынан параллель сызық (15см) түседі және 13 асық тігіледі, бірінші болып 7 асықты атып алған ойынды кезекпе ойынды жалғастыра алады. - Бір ойында үш ойынышыдан тұрады. 1-сала, 2-сала, 3-сала 1.2 Ату кезегін тереңі сақалдарды жеу ертеңгі ақылтайды және жалпы ойын кезеңдерінде таза 15 минутта уақыт тоқтайды, тек есеп тұрғанда жағдайда қосымша 3 минут беріледі. Ойын 2 жеңіске дейін жалғасады.Ойынға қатысушылар ату сызығынан (115см) кезек бойынша шеңберің ішіндегі кемдегі асықтарды атады. Мұнда кемге тігілген кемей асықтардың арасы бір сала тең болуы шарт және кемейлер қашықсы жағынан бұл , ашық болып тігіледі. 1.3 Ату кезінде сала тиген кемей асық шеңбер сызығынан өтуге міндетті, егер асықты сызықтан шығарып алса ойынышыға мүмкіндік береді, тереңі ойынышыға шеңберің 3 сыртынан кемі белгіленген ортадағы сызықтан кемдегі кемей асықтарды атуға рұқсат береді, атқан асығы шеңберден шықса ,ойын ары жалғасын табады, шығара алмаса кезек ату сызығынан қарсылас ойынышыға беріледі.

Балалар асық ойынын ойнау барысында күтілетін нәтиже

- Асық ойнау барысында логикалық ойлау қабілетін арттырады; - Асық ойынын арқылы жеңіске дейін ұрлық байламыс жолға қойылады; - Ойынкөр арқылы логикалық тапсырмаларды жылдам орындайды; - Ұлттық ойындардың бұлшық ынсыз көлемдік қасиеттерінен дамуынан бір кезеңге қолғабыс, дағдылары да жетіледі.

Қазақ ұлттық және зияткерлік ойындары

Күні:23.30.09 ай	**Сағат саны:**
Балауса тобы	**Қатысқандар саны:**
Сабақ барысы	Сәлемдесу,балалардың сабаққа дайындықтарын тексеру, жүрек қағысын(пульсін) тексеру. Сабақтың мақсатын түсіндіру Жалпы дене жаттығуын жасайды.
Сабақ тақырыбы:	**БЕС АСЫҚ ОЙЫНЫ ЕРЕЖЕСІ**
Мақсаты:	Ұлттық асық ойынын жандандырып, жоғары деңгейде балалардың ұлттық ойынға деген қызығушылығын қалыптастыру.
«Бірлік» ережесі	Ойыншы кілемге бес асықты иіріп тастайды, міндетті түрде ханды алады, (Хан асық ойнын жүргізетін негізгі асық болып есептеледі). Ойыншы ханды жоғарыға лақтырып, кілемде жатқан асықтардың бірін алып, лақтырған ханды қағуы керек. Хан қайта жоғары лақтырылып, кілемдегі шашылған асықтардың екіншісі, кейін үшінші, тертінші алынады.
«Екілік» ережесі	Бес асық шашылады. Хан жоғарыға лақтырылып, кілемнен екі асық алынады да бірліктегідей лақтырылған хан қағылып алынады. Кейін тағы екеуі алынады. Кілемнен алынған асықтар белек жиналады.

Балалар асық ойынын ойнау барысында күтілетін нәтиже:

- Асық ойнау барысында логикалық ойлау қабілетін арттырады; - Асық ойыны арқылы негізгі пен аралық байланыс жолға қойылады; - Ойындар арқылы логикалық тапсырмаларды жылдам орындайды; - Ұлттық ойындардың білімдік маңызы қозғалыс қасиеттерінің дамуымен бір мезгілде қозғалыс дағдылары да жетіледі.

Қазақ ұлттық және зияткерлік ойындары

Күні: 7,14,21.10 ай	**Сағат саны:**
Балауса тобы	**Қатысқандар саны:**
Сабақ барысы	Сәлемдесу,балалардың сабаққа дайындықтарын тексеру, нүрек қағысын(пульсін) тексеру. Сабақтың мақсатын түсіндіру Жалпы дене жаттығуын жасайды.
Сабақ тақырыбы:	**БЕС АСЫҚ ОЙЫНЫ ЕРЕЖЕСІ**
Мақсаты:	**Барлығы:** *Асық ойындары бар екенін біледі.* **Көпшілігі:** *Асықты қалай ату керек екенін біледі.* **Кейбірі:**Сақаны таңдап кіруді орындай алады
«Үштік» ережесі	Бес асық шашылады. Хан жоғарыға лақтырылып, кілемнен үш асық алынады. Хан қайта қағылады. Кілемде қалған жалғыз асық ханды жоғары лақтырып, бөлек алынады, хан қайта қағылады.
«Терттік»ережесі	Барлық бес асықты алаканда ұстайды. Хан жоғарыға лақтырылып, қалғандары бірден кілемге қойылады да лақтырылған асық қағылып алынады. Кейін хан жоғарыға лақтырылып, тертеуі жиылып алынып, лақтырылған хан қағылады.

Балалар асық ойынын ойнау барысында күтілетін нәтиже:

- Асық ойнау барысында логикалық ойлау қабілетін арттырады; - Асық ойыны арқылы негізгі пен аралық байланыс жолға қойылады; - Ойындар арқылы логикалық тапсырмаларды жылдам орындайды; - Ұлттық ойындардың білімдік маңызы қозғалық қасиеттерінің дамуымен бір мешілде қозғалық дағдылары да жетіледі.

Қазақ ұлттық және зияткерлік ойындары

Күні:28.10 кй 4,11.11 кй :	Сағат саны:
Балаулса топы	Қатысқандар саны:
Сабақ барысы	Сәлемдесу,балалардың сабаққа дайындықтарын тексеру, жүрек қағысын(пульсін) тексеру. Сабақтың мақсатын түсіндіру Жалпы дене жаттығуын жасайды.
Сабақ тақырыбы:	«ТАС ҚАЛА Ойыны»
Мақсаты:	Барлығы: Асық ойындары бар екенін біледі. Жақсылар: Асықты қалай ату керек екенін біледі. Кейбірі:Санамы таңдап ирауды орындай алады
Асық атудың әдісі – ойынның жеңімпаз асықтың орналасуына қарай асықтарды атады. Асықты атуға ыңғайлы сәуле бүгіліп, екінші бір саусақтың тірегінен шиыршық бағыт асыққа тиемі дұрыс.	
«ТАС ҚАЛА Ойыны»ережесі	Тасқала ойыны бес мүшеңдіктен тұрады. Ойынның әр мүшеңдігінің асықты атып шығаруына байланысты. Ойын үй жағдайында өтетіндіктен асықты тігетін алаң А4 форматқағаз көлемінде құрастады алып ортасындағы кеңге тігіледі , А4 парағын периметр бойы ішке қарай ортасында сызықпен созылған созықтарда кеңге 5 асықты қала сияқты яғни бірінші қабат 4 асық екі асық көлденеңінен оң жаңа сол жағынан (ағаш турысымен) тігіледі оның үстіне ,яғни екінші қабат 3 асық, қарымен (алаш турысымен) тігіп , ал екі асықты 3 қабатқа (бүк турысымен) бүйірінен болмасаңа мұртының жағымен тігіледі. **Ойын ережесі.** Тасқала ойыны бес мүшеңдіктен тұрады. Ойынның әр мүшеңдігінің асықтарды атып шығаруына байланысты ұпай жинайды.Сағанмен алғандағы тігілген асықты атқанда алаңның сыртқы сызықтан шығарса 1 асыққа (1 ұпай) алады, ал А4 парағының бөлінбеген 5 см алаң сызығы үстінде қалса 1 асыққа (1 ұпай) алады. Ал ішкі бөлінбеген сызықта яғни кең алаңында қалып қойса ұпай берілмейді	
Балалар асық ойынын ойнау барысында күтілетін нәтиже:	
- Асық ойнау барысында логикалық ойлау қабілетін арттырады; - Асық ойынды арқылы жеңіске жетуді оңға қабылдауға, - Ойындар арқылы достық, татуластарын жолдары орындайды; - Ұлттық ойындардың бітімдік шамалы қорытық қасиеттерінің жақсынан бір жеңістің қолдалық дағдыларын да жетілді.	

Қазақ ұлттық және зияткерлік ойындары

Күні:18_25.11 ай	Сағат саны:
Балауса тобы	Қатысқандар саны:
Сабақ барысы	Сәлемдесу,балалардың сабаққа дайындықтарын тексеру, жүрек қағысын(пульсін) тексеру. Сабақтың мақсатын түсіндіру Жалпы дене жаттығуын жасайды.
Сабақ тақырыбы:	« Үш табан»
Мақсаты:	Барлығы: Асық ойындары бар екенін біледі. Кепшіліп: Асықты қалай ату керек екенін біледі. Кейбірі:Сақаны таңдап ирудi орындай алады
Асық атудың әдісі – ойыншы көндегі асықтың орналасуына қарай асықтарды атады. Асықты атуға ыңғайлы саусақ бүгіліп, екінші бір саусақтың тіреуінен шертіліп барып асыққа тигені дұрыс.	
«Үш табан» ойыны ережесі	Ойынға екі немесе одаңда көп ойыншы қатысады. 5-6 ойыншы ойнаған қызықтырақ.Әр ойыншыда көнге тігетін үш(асық санын қалауыңызша өзгерте аласыз, тым көп болмағаны жақсы 3-5 аралығы) асық және бір сақа болуы шарт. Көнге әр ойыншы бір-бір асықтан тігеді.Ойыншылар кезектерін сақаларын күлдіру(басқа аймақтарда басқаша айтылуы мүмкін) арқылы анықталады.Біреуі уысына салған сақаларды шашып жібереді.Кімдікі алшысынан түссе сол бірінші, тәйкесінен түскен екінші кезекте. Егер сақалар олай түспесе қайта шашылады.Ойын реті анықталған соң ойыншылар көндегі асықтарды кезектесіп атады. Көндегі асықты үш табаннан асыра ұшырып жіберген адам ол асықты өзіне алады. Үш табанға жетпесе құлаған жерінде жатқан асықты сол қалпында ата береді.Ойыншыларда бірінші ойынды сызықтан бастағанымен, ойын барысында сақалары түскен жерден атып отырады.Осылайша асықтары таусылып ұтылғанша ойналынады. Сақаны шиіра ату, сүріп ату, орай ату тәрізді әдістер болады.
Балалар асық ойынын ойнау барысында күтілетін нәтиже:	
- Асық ойнау барысында логикалық ойлау кабілетін арттырады; - Асық ойыны арқылы негізгі пен аралық байланыс жолға қойылады; - Ойындар арқылы логикалық тапсырмаларды жылдам орындайды; - Ұлттық ойындардың білімдік маңызы қозғалыс қасиеттерінің дамуымен бір мәзгілде қозғалыс дағдылары да жетіледі.	

Қазақ ұлттық және зияткерлік ойындары

Күні: 2.9.23 12 ай	Сынып саны:
Балаулы топы	Қатысушылар саны:

Сабақ барысы	Сәлемдесу,балалардың сабаққа дайындықтарын тексеру, жүрек қағысын(пульсін) тексеру. Сабақтың мақсатын түсіндіру жалпы дене жаттығуын жасайды.
Сабақтың тақырыбы:	«Ұтыс» ойыны

Мақсаты:	Білімі: Асық ойындары бар екенін біледі. Меңгерілуі: Асықты қалай ату керек екенін біледі. Жеңбері:Санауды тандап ішуді/ орындай алады
«Ұтыс» ойыны ережесі	Әуелі, «Кен болып шық» ойынындағы секілді ойынға қатысушы балалардың сандары ішіне, кенге бірінші болып кім, одан кейін кімдер шығатыны анықталып алынады. Ойын басталмас бұрын әр ойыншы кенге, яғни, ойын сызығына бір-бір асықтан тігеді. Содан, ойын басталады. Кенге кезек-кезек шығып жатқан ойыншылардың бірінің саусы «алшы» тұра қалған жағдайда, ол кенге өзі үшін бір асық қалдырып, қалғандарын қалтасына салып (яғни, ұтып) алады. Сөйтіп, ойын басынан басталады. Егер, кенге кезек-кезек шығып жатқан ойыншылардың бірінің саусы «тайқы» тұра қалған жағдайда, ол сол бетінде кен сызығында тұрған асықтардың бірін кездеп алады. Тигізген асығы кен сызығынан төбен алшеміне әрі асырып жіберсе, ол ұтқан болып есептелін, кенге өзі үшін бір асық қалдырып, қалғандарын қалтасына салып алады. Ойын басынан басталады. (Ескерту: егер ол тигізген асығын кен сызығынан төбен алшеміне әрі асырып түсіре алмаса (яғни, өлік болса; не мүлде тигізе алмаса, кенге ойын ретінде бір асық тіпті қояды. Ойын әрі қарай жалғаса береді).

Балалар асық ойынын ойнау барысында күтілетін жетістік:

- Асық ойнау барысында тапқырлық, ойлау қабілетін арттырады; - Асық ойынын арқылы мектеп пен ауладағы байланыс жолға қойылады; - Ойындар арқылы достық қатынастарын жандана орнайды; - Ұлттық ойындарды білімге қажетті қасиеттерімен дамытыпен бір жетістік қозғалыс, жаттығулар да жетілді.

Қазақ ұлттық және зияткерлік ойындары

Күні:30.12 ай 6.01 ай	Сағат саны:
Балауса тобы	Қатысушылар саны:
Сабақ барысы	Сәлемдесу,балалардың сабаққа дайындықтарын тексеру, жүрек қағысын(пульсін) тексеру. Сабақтың мақсатын түсіндіру Жалпы дене шаттығуын жасайды.
Сабақ тақырыбы:	«Арқаласпақ» ойыны.
Мақсаты:	Балаларды ұлттшылдыққа , жылдамдыққа, мергендікке және бір-бірін сыйлауға сәрбиелеу. Ұлттық асық ойынын жандандырып, жоғары деңгейде балалардың ұлттық ойынға деген қызығушылығын қалыптастыру.
«Арқаласпақ» ойыны ережесі	Бұл ойынды екі ойыншы ойнайды. Сақаларын иіріп, кім бірінші атуды бастайтынын анықтап алған соң, ойын басталады. Қостаушы сақасын әрірекке лақтырып жібереді. Бастаушы оның сақасын кездеп атады. Егер, тигізсе – қостаушы оны сақасы жаткан жерге дейін арқалап апарады да, қайтадан өз сақасын әрірекке лақтырып жібереді. (Желісімге байланысты кезектесіп ойнауға да болады, яғни, енді Бастаушы сақасын анадай жерге лақтырып жібереді де, Қостаушы оның сақасын кездеп атады). Бастаушы тағы да атады. Тигізе алмай қалса, ойын кезегі Қостаушыға етеді. (Ескерту: сақаны анадай жерге лақтырып жібергенде, белгілі бір қашықтықтан әрі асырмау керек: мысылы 4-5 метр).

Балалар асық ойынын ойнау барысында мүтілетін нетиже:

- Асық ойнау барысында логикалық ойлау қабілетін арттырады; - Асық ойыны арқылы негізгі пен аралық байланыс жолға қойылады; - Ойындар арқылы логикалық тапсырмаларды жылдам орындайды; - Ұлттық ойындардың білімдік мәнызы қозғалыс қасиеттерінін дамуымен бір мезгілде қозғалыс дағдылары да жетіледі.

Қазақ ұлттық және зияткерлік ойындары

Күні:13.20.01 ай	Сынып саны:
Балаға тобы	Қатысқандар саны:

Сабақ барысы	Сәлемдесу,балалардың сабаққа дайындықтарын тексеру, жүрек қағысын(пульсын) тексеру. Сабақтың мақсатын түсіндіру /алты дене жаттығуын жасайды.
Сабақ тақырыбы:	«Хантәлапай»
Мақсаты:	Балаларды ұлттық ойындарға қызығушылықпен, жылдамдыққа, шапшаңдыққа, шеберлікке және бір-бірін сайлауға тәрбиелеу. Ептілік, асық ойынын көрсеткізіп, жоғары деңгейде балалардың ұлттық ойынға деген қызығушылығын қалыптастыру.
«Хантәлапай» ойыны ережесі	Ойынға бес адамға дейін қатыса алады. Бес адам кеңге (яғни, ойнап отырған ортаға) бес-бес асықтан тігеді – кемде 25 асық, әбзелы қалтырауыл түске боялған үлкендеу асық – Хан. Бұл ұтыс емес ерекше ойын. Әуелі, сандарын кіріп, кезек ретін анықтап алғаннан кейін ойын бастаушы (яғни, ойынды басқарып отырған үлкен адам) қос алақанындағы барлық асықты: «Асықтарым жайлы тұс, сый-құрметке лайықты тұс» деп жерге шашып кеп жібереді. Барлық ойыншылардың кездері жерге шашылып түскен асықтарда, бір, Хандығы түссе, ойыншылар жерде шашылып жатқан асықтарға жалтармастай бас салады. [Хантәлапай деген осы, жалтармастай бас салғанда, кім аз-кем асық жиғанына қарамай, хан қай ойыншыға түссе, кезегі сонда ойынды сол бастайды]. Сонымен, ойын басталады. Хан алшы түскен жоқ.Сондықтан, бірінші кезектегі ойыншы асықтарды ата бастайды. Атқанда: жұдырығын түйген қалпы, шошайып тұрған сұқ саусағымен бүк пен бүкті, шік пен шікті, алшы мен алшыны, тайы мен тайғыны атады. Атқан кезде тиізіп отырса (қатты ату шарт емес, керісінше, жұмсақ, жайлап ату керек), тигізген асығын ұтып әкеп береді. [Егер атқан асығы басқа асыққа тиіп кетпе немесе ұтқан асығын алып жатқанда, қолы басқа асыққа тиіп кетсе, ойын тоқталып, ату кезегі басқа ойыншыға кешеді]. Осылайша кемдегі асық біткенше ата береді.
Балалар асық ойынын ойнау барысында күтілетін нәтиже:	
- Асық ойнау барысында логикалық ойлау қабілетін арттырады; - Асық ойынын ұлттық жеңіл-желпі бәйгенің жолға қойылатын; - Ойыншылар ұлттық логикалық тапқырлықтарын жетілдіреді; - Ұлттық ойындарының бізінің мәдениеттің қозғалыс қасиеттерінің дамуынан бір мезгілде қозғалыс дағдыларын да жетілдіреді.	

Қазақ ұлттық және зияткерлік ойындары

Күні 27.01 ай 3,10.02 ай	Сынып саны:
Балауса тобы	Қатысушылар саны:

Сабақ барысы	Сәлемдесу,балалардың сабаққа дайындықтарын тексеру, жүрек қабысын(пульсін) тексеру. Сабақтың мақсатын түсіндіру.Жалпы дене жаттығуын жасайды.
Сабақ тақырыбы:	Тайсе ойыны
Мақсаты:	Балаларды ұтқырлыққа ; жылдамдыққа, мергендікке және бір-бірін сыйлауға тәрбиелеу. Ұлттық, асық ойынын жандандыру, жоғары деңгейде балалардың ұлттық ойынға деген қызығушылығын қалыптастыру.
Тайсе ойыны ережесі	Бұл ойынға екіден бес-алтыбалаға дейін қатыса алады. Ойын үшін тақыр, тегіс жер таңдап алынады. Алаңға түзу сызық сызылып, ойыншылар келісім бойынша бір-бір немесе екі-екі кезекпен шығарып, сол сызықтың бойына араларына бір сүйемдей жер қалдырып, тайпасынен тізіп қояды. Серіктерін сөйлестіріп, кезек алғандар ретімен үш адымдай жерден сызылған сызықтан сыртына қарай кезекті тұрған жерден сақасын шығарып тастайды. Тайпе түссе келесі баланың сақасын шығаруын күтпей, кезекті кездеп атуға құқы бар. Кезекке тигенде, тайпе түссе, барлық тізулі асықты алмай-ақ жинап алады. Алшы түсе–түпте кезекте тұрған бала оны атып, ойыннан шығартады да, ойын әрмен қарай жалғасады. Тастаған баланың сақасы алшы түсе, қалған балалар оның сақасын атады, тигізсе–алшы тұрған сақа ойыннан шығады. Ал атқан баланың сақасы тиіп, тайпе түссе, ол да кезекті атады. Тигізсе– үлесін алып, қайтара сақасын тастайды. Алшы да, тайпе де түрмаса, ойыншылар мекке сызықтан кезек бойынша кезектерді кездеп атады, тиісе шарт бойынша асық ұтады. Сызықтан аттап кеткен бала атып тигізген кезегін ала алмайды, айып есебінде және бір кезек қосуына болады. Атқан бала жүлт кеткенше кезектерді кездеп ата береді. Бұл ойынның қызығы сақаның тайпе түсуінен ұтымды. Сол үшін ойынға тайпе тұрғыш сақа қосады.
Балалар асық ойынын ойнау барысында күтілетін нәтиже:	
- Асық ойнау барысында логикалық ойлау қабілетін арттырады; - Асық ойынын арқылы негізгі дене қалпын бағдарлы жолға қойғызады; - Ойындар арқылы логикалық тапсырмаларды жылдам орындайды; - Ұлттық ойындарының білімдік маңызы көзқарас әлеуметтерінен дамуының бір негізгіде қозғалыс дағдыларды да жетіледі.	

Қазақ ұлттық және зияткерлік ойындары

Күні: 17.24.02 ай	**Сағат саны:**
Балауса тобы	**Қатысқандар саны:**
Сабақ барысы	Сәлемдесу,балалардың сабаққа дайындықтарын тексеру, жүрек қағысын(пульсін) тексеру. Сабақтың мақсатын түсіндіру Жалпы дене жаттығуын жасайды.
Сабақ тақырыбы:	«Омпы»
Мақсаты:	Асық ойынын құрдастарымен ойнауға қамтамасыз ету болып табылады.Негізгі қимыл түрлерін дамыту және үйлестіру біліктері мен дағдыларын қалыптастыру болып табылады.
«Омпы» ойыны ережесі	Ойнаушылар арасы 10 адым кембе сызады да кембенің тең ортасына сызық бойына ойыншылардың әрқайсысы екі асықтан кенге тігеді. Тіпілген асықтардың тап ортасына бір асықты омпысынан тұрғызады. Балалар сақаларын кіріп, кезектері бойынша бірінің артынан бірі қатарға тұрады да, кезек-кезек сақаларымен, он адым жердегі омпыны атып түсіруге, сейтіп асық утып алуға кіріседі. Егер бір ойыншы ортадағы тұрған омпыға бірден тигізсе, онда кендегі бар асықты сол алады, ал омпыға тигізе алмай, тұрған асықтардың кез келгеніне тигізсе сол тигізген асығын ғана алады. Кендегі асық таусылған сайын ойыншылар асықты қайтадан тігіп отырады.

Балалар асық ойынын ойнау барысында күтілетін нәтиже:

- Асық ойнау барысында логикалық ойлау қабілетін арттырады; - Асық ойыны арқылы негізгі пен аралық байланыс жолға қойылады; - Ойындар арқылы логикалық тапсырмаларды жылдам орындайды; - Ұлттық ойындардың білімдік маңызы қозғалыс қасиеттерінің дамуымен бір мезгілде қозғалыс дағдылары да жетіледі.

Қазақ ұлттық және зияткерлік ойындары

Күні:3,10,17.03 ай	Сағат саны:
Бағдарлама тобы	Қатысушылар саны:

Сабақ барысы	Сәлемдесу,балалардың сабаққа дайындықтарын тексеру, жұрнақ қатесін(пұлесін) тексеру. Сабақтың мақсатын түсіндіру жалпы дене жаттығуын жасайды.
Сабақ тақырыбы:	«Ұлыс»
Мақсаты:	Асық ойынын құрдастарымен ойнауға қызығушылық ету болып табылады.Негізгі қимыл түрлерін дамыту және үйлестіру біліктері мен дағдыларын қалыптастыру болып табылады.
«Ұлыс» ойыны ережесі	Енді «Ұлыс» ойынынан таратып көрейік. Ең алдымен Алшы, Тайқы деген екі түрі бар. Алшы ойыны. Әуелі, «Кім болып шық» ойынындағы секілді ойынға қатысушы балаларды санақтары кіріп, кімге бірінші болып кім, одан кейін кімдер шығатыны анықталып алынады. Ойын басталмас бұрын әр ойыншы кемге, яғни, ойын сызығына бір-бір асықтан тігеді. Содан, ойын басталады. Кімге кезек-кезек шығып жатқан ойыншылардың бірінің сақасы «алшы» тұра қалған жағдайда, ол кімге өзі үшін бір асық қалдырып, қалғандарын қалтасына салып (яғни, ұтып) алады. Сейтіп, ойын басынан басталады. Егер, кімге кезекпен шығып жатқан ойыншылардың бірінің сақасы «тайқы» тұра қалған жағдайда, ол сол бетінде кім сызығында тұрған асықтардың бірін кездей алады. Тигізген асықты кім сызығынан табан алшеміненәрі асырып жіберсе, ол ұтқан болып есептелін, кімге өзі үшін бір асық қалдырып, қалғандарын қалтасына салып алады. Ойын басынан басталады. (Ескерту: егер ол тигізген асығын кім сызығынан табан алшеміненәрі асырып түсіре алмаса (яғни, алға болса), не мүлде тигізе алмаса, кімге ойын ретінде бір асық тігіп қояды. Ойын әрі қарай жалғаса береді).
Балалар асық ойынын ойнау барысында күтілетін нәтиже:	
- Асық ойнау барысында дағдылық ойлау қабілетін арттырады; - Асық ойынын арқылы жетіліп ішкі әлемін байытады және қорытады; - Ойынмен арқылы логикалық тапсырмаларды жылдам орындайды; - Ұлттық ойындарының бізінің халқымыз қолөнер, кәсіптерінің дамуының бір кезеңінде қоғамдық дағдылары да жетілген.	

Қазақ ұлттық және зияткерлік ойындары

Күні: 24.31.03 ай	Сағат саны:
Балауса тобы	Қатысқандар саны:
Сабақ барысы	Сәлемдесу,балалардың сабаққа дайындықтарын тексеру, жүрек қағысын(пульсін) тексеру. Сабақтың мақсатын түсіндіру Жалпы дене жаттығуын жасайды.
Сабақ тақырыбы:	Тәйкі
Мақсаты:	қимыл-қозғалыс комбинацияларын және олардың кейбір жаттығулардағы реттілігін білу және орындау болып табылады.
Тәйкі ойыны ережесі	Бұл тәйкі ойынының жоғарыдағы Тәйкі ойынымен ойнау ережесі біп- бірдей болғанымен, бір-ақ айырмашылығы бар. Ол –мынау: айталық, кезегі келген ойыншы кендегі тұрған кеп асықтың бірін атты. Егер сақа мен сақа тиген асықтың екеуі де шік (әйтпесе, бук) жатса, демек ұтқаны. Ол ұтқан асығын алады да, әрі қарай ата береді. Мақсат: сақа мен сақа тиген асық бірдей жатулары керек. Сейтіп әр ойыншы кезек-кезегімен кендегі асық біткенше ата береді. (Бір ойыншы асық біткенше атып, ұтып кетуі мүмкін).

Балалар асық ойынын ойнау барысында күтілетін нәтиже:

- Асық ойнау барысында логикалық ойлау қабілетін арттырады; - Асық ойыны арқылы негізгі пен аралық байланыс жолға қойылады; - Ойындар арқылы логикалық тапсырмаларды жылдам орындайды; - Ұлттық ойындардың білімдік маңызы қозғалыс қасиеттерінің дамуымен бір мезгілде қозғалыс дағдылары да жетіледі.

Қазақ ұлттық және зияткерлік ойындары

Күні:7,14,21.04 ай	Сағат саны:
Балауса тобы	Қатысқандар саны:
Сабақ барысы	Сәлемдесу,балалардың сабаққа дайындықтарын тексеру, жүрек қалесін(пульсін) тексеру. Сабақтың мақсатын түсіндіру жалпы дене жаттығуын жасайды.
Сабақ тақырыбы:	«Алтарыс»
Мақсаты:	Асық ойынын құдіретарының ойнауға қызығушылық ету болып табылады.Негізгі қимыл түрлерін дамыту және үйлестіру біліктері мен дағдыларын қалыптастыру болып табылады.
«Алтарыс» ойыны ережесі	Сонымен, ойын басталады. Ойын үлкен шеңберде өтіп жатыр. Шеңберді айналдыра 40 тас қойылған. Ойынға 15 ойыншы, яғни, 15 ат қатыстырылған. Әр ойыншыда екі-екі асықтан бар: біреуі – сақа, біреуі – байғеге қосылатын ат. Бастық басқа ойындағі секілді, алдымен сандар ирілім, бастаушылар мен қорғаушылар анықталады. Сосын, ойын басталады. Ал, аттардың қалай жүретіні (демек, қандай шабатыны) бұл жайда анықталады: ирген санын алып түсе – 3 жүріс; тайқы түсе – 4 жүріс; шік – 3; бүк – 2; жамбы – 0; оңпа – 8; (Ескерту: санды ирілгенде оңпаға кез-келген түрде бермейтіндіктен, оған үлкен құндылық беріліп отыр) Бірақ, «Алмақтың да сағымы бар» демекші, оңпа қай тастың қасына келіп түссе де, сол тастың қойылатын шартқа бағынады. Мысалы: қара тастың түсына келіп қалады). Сонымен, ойын басталды. Кезекпен шықты «енді кетерген атқұбым атаман байға естіріңізде» шығар. Бұл жерде де сол атаман байға басталады. Аттың құлағында ойнайтын шабандоз бала байғеге шабу өнерін ең алғаш осыжерден бастап үйренеді десек, ешқателеспейміз.
Балалар асық ойынын ойнау барысында күтілетін нәтиже:	
- Асық ойнау барысында дәсіпкерлік, ойлау қабілетін арттырады; - Асық ойынын арқылы өнегелі ізгі ұрпақ; байлаулы жолға қойылады; - Ойындар арқылы логикалық тапсырмаларды жылдам орындайды; - Ұлттық ойындардың білімдік мәнінің көзқарас қасиеттерінің дамуының бір жағынан қозғалыс дағдыларын да жетілед.	

Қазақ ұлттық және зияткерлік ойындары

Күні: 28.04 ай 5.05 ай	Сағат саны:
Балауса тобы	Қатысқандар саны:
Сабақ барысы	Сәлемдесу,балалардың сабаққа дайындықтарын тексеру, жүрек қағысын(пульсін) тексеру. Сабақтың мақсатын түсіндіру Жалпы дене жаттығуын жасайды.
Сабақ тақырыбы:	Шік-бұк
Мақсаты:	Асық ойынын құрдастарымен ойнауға қамтамасыз ету болып табылады.Негізгі қимыл түрлерін дамыту және үйлестіру біліктері мен дағдыларын қалыптастыру болып табылады.
Шік-бұк ойыны ережесі	Бұл ойынды екі не үш бала ойнайды. Ортаға 2-4-6 асық тігіледі. 3-5 метрден барып ортадағы асықты атады. Егер сақа ортадағы асыққа тиіп, шік- бұк түссе, барлық асықты ұтып алады. Егер шік-бұк түспесе, басқа балалар атып, ойынды ары қарай жалғастырады.

Балалар асық ойынын ойнау барысында күтілетін нәтиже:

- Асық ойнау барысында логикалық ойлау қабілетін арттырады; - Асық ойыны арқылы негізгі пен аралық байланыс жолға қойылады; - Ойындар арқылы логикалық тапсырмаларды жылдам орындайды; - Ұлттық ойындардың білімдік маңызы қозғалыс қасиеттерінің дамуымен бір мезгілде қозғалыс дағдылары да жетіледі.

Қазақ ұлттық және зияткерлік ойындары

Күні:12.05 әб	Сағат саны:
Балауса тобы	Қатысушылар саны:
Сабақ барысы	Саледдесу,балалардың сабаққа дайындықтарын тексеру, жүрек қағысын(пульсін) тексеру. Сабақтың мақсатын түсіндіру жалпы дене жаттығуын жасайды.
Сабақ тақырыбы:	Өріс
Мақсаты:	Асық ойынын құралдарымен обнауға қатысуын ету болып табылады.Негізгі қимыл түрлерін дамыту және ұйлестіру білігерді зеен дағдыларын қалыптастыру болып табылады.
Өріс ойынын ережесі:	Өріс ойынын 3, 5, 7 метр қашықтықтан (қашықтық балалардың жас ерекшелігіне байланысты). Тұзу бойына алшы, тауқі кезектесіп тастеді. Өріске ұзап барып атасың. Қимың бірінші ататындығы сандарын қосып, бір ойыншы басынан асыра (сонадың) жерге тастейды. Алшы түскен сана үшеі бірінші, тауқі екінші, бұқ үшінші, ішік төртінші болып атады. Ойынындағы ұтыс (жеңіс) тәртібі * Сана асыққа тиіп кашып түсе - тізілген асықты түгел ұтып алады. * Сана асықтарды құлатып, сана бұқ түсе - ішік жатқан асықтарды ұтады. * Сана асықтарға тиіп, ішік түсе – бұқ түсіп жатқан асықтарды ұтады. Ұтылған асықтарды тұзу бойына қайтадан тізіп қояды. Келесі кезектегі ойыншы сандағы мен тізілген асықтарды кездеп атады. Атқанда сана асықтарға тиіп, құлатып ең ұлпа түсе, сананы ұлпалатады. Төмендегі санаңы домалатып тастайды. Келісім бойынша үш рет қайталауға болады. Өрістен атылған сақалар, домалап түскен жерінде жатуға тиіс. Қимың сақалы терге ұшып кетсе, сол бірінші болып кері атады. Тимей кетсе келесі ойыншы кезек алады. Ойыншылар тиізе алмаса, алғашқы ойыншы қатқан асықты сақамен қосып, басынан асыра жерге тастейды. Ұтқан асықтарды жинап отырасың. Шебер ойыншы қарсыласының асығын түгел ұтып алады.
Балалар асық ойынын ойнау барысында күтілетін нәтиже:	
– Асық ойнау барысында позналтық ойлау қабілетін арттырады; - Асық ойынын арқылы негізгі дене ұрқын, бәсекеге, жігер қойылады; - Ойындар арқылы логикалық тапсырмаларды жылдам орындайды; - Ұлттық ойындарын білімдік қамқы көзқарас қасиеттерімін дамуымен бір мектепке қозғалыс дағдыларын да жетілед.	

Қазақ ұлттық және зияткерлік ойындары

Күні:19.05 ай.	Сағат саны:
Балауса тобы	Қатысқандар саны:
Сабақ барысы	Сәлемдесу,балалардың сабаққа дайындықтарын тексеру, жүрек қағысын(пульсін) тексеру. Сабақтың мақсатын түсіндіру Жалпы дене жаттығуын жасайды.
Сабақ тақырыбы:	Асық тігіп ойнау
Мақсаты:	Асық ойынын құрдастарымен ойнауға қамтамасыз ету болып табылады.Негізгі қимыл түрлерін дамыту және үйлестіру біліктері мен дағдыларын қалыптастыру болып табылады.
Асық тігіп ойыны ережесі	Бір топ бала, жастар жиылып келіп, тегіс жерді таңдап алады да оны тазартып, ортадан тәрт бұрышты сызық сызады. Сол тәрт бұрышты ортасынан тең етіп екіге бөледі. Әр жағының қашықтығы балалардың нас мөлшеріне қарай белгіленеді. Сонда 1—1,20 см немесе 1,5 метрге дейін болады. Мұны «кән» деп атайды. Сонда ойнаушылардың өзара келісімі бойынша кеннен 4—5 м. не одан да көп мөлшерде асық ататын орын белгіленеді. Оны сызықпен белгілейді. Ойыншылар осы жерден тұрып кендегі асықты ататын болады. Ойынды кім бірінші болып бастайтынын сақа иіру арқылы анықтайды. Сақасы алшы түскен ойыншы бірінші болып ату кезегін алады. Ойыншы асыққа дәл тигізіп, оны кенбе сызығынан шығарса, оны алады да, сақасы түскен жерден қайта атады. Сәйтіп кеннен шығарғандарын ала береді. Егер оның сақасы кендегі асыққа тимей кетсе, асықты келесі ойыншы атады. Ал тігілген асықтарды бұзып, бірақ кеннен шығара алмаса, қалған ойыншылар асықтарды сол жаткан қалыбында атып, кеннен шығарып алуға тиіс. Ойын кендегі асықтар бойынша біткенше ойнала береді. Кендегі асық біткен соң, ойынға қатынасушылар бір-бірден кенге қайта асық тігіп, ойын қайта басталып, жалғаса береді.

Балалар асық ойынын ойнау барысында күтілетін нәтиже:

- Асық ойнау барысында логикалық ойлау қабілетін арттырады; - Асық ойыны арқылы негізгі пен аралық байланыс жолға қойылады; - Ойындар арқылы логикалық тапсырмаларды жылдам орындайды; - Ұлттық ойындардың білімдік маңызы қозғалыс қасиеттерінің дамуымен бір мезгілде қозғалыс дағдылары да жетіледі.